

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення педагогічної ради

від 28.08.2024 р., протокол № 01

ТЕХНОЛОГІЇ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДЛЯ 5 КЛАСУ (хлопці)

*Розроблена на основі модельної програми «ТЕХНОЛОГІЇ. 5–6 класи»
для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В...),
з доповненнями відповідно до наказу МОН від 02.08.2024р. "Про затвердження
рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання."*

*«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795*

I. Вступ

Програма освітньої галузі «ТЕХНОЛОГІЇ» для 5 класу розроблена відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти. *Програма побудована таким чином, що її можна використовувати для різних груп – дівчат, хлопців та класів, що не поділяються на групи хлопців та дівчат.* Навчальний предмет «Технології» призначений для реалізації творчого потенціалу учнів в особистісно і соціально значущій предметно-перетворювальній діяльності; розв'язання реальних життєвих проблем створеними виробами за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності у взаємодії і кооперуванні дій з іншими особами; практичного застосування набутих інтегрованих знань, наскрізних для всіх ключових компетентностей, умінь, способів проєктно-технологічної діяльності в нових життєвих ситуаціях. Програма побудована на основі проєктної діяльності, тож результатом діяльності учнів має бути проєкт.

Метою технологічної освітньої галузі є реалізація творчого потенціалу учня, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження

Метою навчального предмету «Технології» є формування у здобувачів освіти життєво важливих компетентностей, необхідних у самостійному житті, розвиток творчого потенціалу, критичного мислення, духовно-моральних цінностей, реалізація здібностей та інтересів учнів у сфері проєктно-технологічної діяльності.

Програмою передбачено, що необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість

Ключові компетентності – якості особистості, що дають змогу ефективно брати участь у різноманітних сферах діяльності (загальнокультурна, соціальна, інформаційно-комунікативна, уміння вчитися впродовж життя, обізнаність і самовираження у сфері культури).

Наскрізні змістові лінії: «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність». Наскрізні лінії реалізуються під час вивчення певних розділів та тем через підбір відповідної інформації, дидактичних матеріалів та використання різних методів навчання, реалізацію проєктів і досліджень.

Завдання:

- здобуття досвіду проєктно-технологічної діяльності та партнерської взаємодії в нових умовах технологічної освіти;
- засвоєння графічної грамоти, способів проєктування, виготовлення та оцінювання виробів, умінь раціонального використання найпоширеніших матеріалів, безпечного поводження з найпростішими засобами праці, застосування техніки і технологій для реалізації власних проєктів;
- розвиток уяви, технічного, системного і критичного мислення, психомоторики, здатності гармонійно поєднувати розумову та фізичну працю; формування проєктно-технологічної компетентності, творчого ставлення до праці, підприємливості й інноваційності, готовності дбати про добробут, примножувати культурні цінності, оберігати природу та раціонально змінювати довкілля засобами дизайну і технологій.

Основні принципи програми «Технології»: системність, наступність, лінійність, інтегративність у побудові змісту. Змістові лінії реалізуються систематично й послідовно, по одній висхідній лінії, з поступовим ускладненням від класу до класу. Опанування учнями технологій в основній школі ґрунтується на засадах компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного та інтегративного підходів.

Підходи :

Компетентнісний підхід сприяє формуванню ключових, предметних і міжпредметних компетентностей, насамперед загальнокультурних і художньо-естетичних.

Особистісно зорієнтований підхід забезпечує розвиток в учнів індивідуальних здібностей, творчого потенціалу.

Діяльнісний підхід спрямований на розвиток умінь і здатності застосовувати їх у навчальній та соціокультурній практиці.

Інтегративний підхід виражається в акцентуванні взаємодії різних видів мистецтва в рамках освітньої галузі та пошуку міжпредметних зв'язків з предметами інших освітніх галузей.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі передбачають, що учень:

- формулює ідею та втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності;
- творчо застосовує традиційні і сучасні технології;
- ефективно використовує техніку, технології та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;
- турбується про власний побут, задоволення власних потреб та потреб інших осіб.

II. Зміст навчання

Структура навчальної програми

Розроблена модельна навчальна програма складається з **чотирьох основних модулів:**

1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проектно технологічної діяльності.
2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва.
3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу.
4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

Навчальна діяльність здобувачів освіти за цими модулями сприятиме найбільш ефективному досягненню мети предмета «Технології».

Зазначена мета досягається шляхом залучення здобувачів освіти на уроках технологій до проектної діяльності, як провідного засобу розвитку і навчання учнів, формування у них здатності до самостійного навчання, оволодіння засобами сучасних технологій, умінь конструювати власний процес пізнання і на практиці реалізувати заплановане.

Зміст програми

орієнтовано на формування в учнів ключових і предметних компетентностей, які покликані наблизити процес навчання до життєвих потреб учня/учениці, його інтересів та природних здібностей. Навчальний програмовий матеріал, призначений для засвоєння учнями, викладено в таблиці, що містить такі опції (колонки таблиці):

- очікувані результати навчання;
- зміст навчального предмета;
- види навчальної діяльності.

Три рубрики структури		
Пропонований зміст	Очікувані результати навчання	Види навчальної діяльності
Орієнтуючись на зміст навчального предмета визначає перелік необхідних тем для вивчення в межах обраного об'єкта, формує теоретичну і практичну базу знань і вмінь.	Результати складають основу освітніх цілей у роботі вчителя/вчительки, орієнтують його/її на запланований навчальний результат та мають бути досягнуті на кінець навчального року. Вчителі мають планувати поетапну їх реалізацію при виконанні окремих проєктів.	Види навчальної діяльності покликані спрямувати вчителя на ті види робіт, які доцільно реалізувати учням під час опанування певної теми. Це та послідовність дій, яку варто виконувати для реалізації проектної діяльності.

Програма реалізує мистецьку освітню галузь Державного стандарту і включає такі основні змістові блоки:

Матриця

Кількість проєктів	Об'єкти проєктно-технологічної діяльності учнів	Основна технологія	Додаткова технологія	Кількість годин	Примітка
Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно -технологічної діяльності					
Проект 1	Тенісна ракетка	технологія обробки деревинних матеріалів	технологія оздоблення	6	
Проект 2	Статична іграшка.	технологія обробки деревинних матеріалів	технологія оздоблення	4	
Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва					
Проект 3	Новорічна іграшка	Технологія ажурного випилювання.	технологія оздоблення	5	
Проект 4	Серветниця	Технологія ажурного випилювання.	технологія оздоблення	8	
Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу					
Проект 5	Виріб до свят (Панно)	Технологія оздоблення виробів художнім випалюванням (пірографія)	Технологія розфарбування	8	
Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб					
Проект 6	Догляд за житлом	Технологія догляду за житлом.	технологія використання засобів догляду	4	
Разом	Проектів 6			35 год	

Програма

Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності

Об'єкт проєктної діяльності № 1 Тенісна ракетка.

Основна технологія: технологія обробки деревинних матеріалів (ДВП, фанера)

Додаткова технологія : технологія оздоблення.

Об'єкт проєктної діяльності № 2 Статична іграшка.

Основна технологія: технологія обробки деревинних матеріалів (ДВП, фанера)

Додаткова технологія : технологія оздоблення.

Зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності	Очікувані результати навчання
Що таке технологія. Основні види технологічної діяльності у побуті. Ознайомлення з роботами учнів та визначення технологій, якими вони виготовлені. Ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку в навчальній майстерні, загальними правилами безпечної праці та елементами технологічної діяльності. Ознайомлення з облаштуванням навчальної майстерні. Поняття про проєктування. Методи проєктування: метод фантазування. Етапи проєктування. Зміст роботи на кожному етапі. Послідовність роботи над проєктом. Маркетингові міні- дослідження, як метод визначення потреб та смаків споживачів обраного об'єкта проєктування. Банк ідей. Художнє конструювання. Графічне зображення виробу. Матеріали (інгредієнти) та інструменти для виготовлення виробу (за проєктом). Рациональне використання матеріалів. Технологія виготовлення виробу. Поняття «технологічна операція». Особливості та технологія обробки конструкційних матеріалів (деревинні, текстильні та з металу) ручним способом. Способи розмічання. Деталь. Загальні відомості про деталі заданої форми із різних матеріалів: різання, пиляння, лиття. Способи з'єднання (випилювання, шліфування, зшивання, склеювання тощо). Види оздоблень. Вимоги до готового виробу.	Ознайомлення з інструментами, матеріалами, обладнанням. Створення банку ідей проєктів на рік. Вибір виробу для проєктування. Вибір та обґрунтування теми проєкту та практичного використання спроектованого та виготовленого виробу на основі проведених маркетингових міні- досліджень. Створення банку ідей для виконання проєкту. Аналіз подібних виробів. Планування роботи з виготовлення виробу. Складання послідовності виготовлення виробу. Виконання графічного зображення виробу з використанням методу фантазування. Добір матеріалів. Добір технології виготовлення виробу; конструкційних матеріалів для виготовлення виробу; малюнка для оздоблення; інструментів і пристосувань. Визначення необхідної кількості матеріалів для виготовлення виробу. Економне використання матеріалів. Виготовлення шаблонів деталей виробу. Виготовлення деталей виробу відповідно до обраної технології. Способи перенесення малюнка на поверхню. З'єднання деталей виробу відповідно до обраної технології. Виготовлення та оздоблення виробу. Оформлення виробу. Презентація проєктної отримання діяльності. Організація робочого місця. штампування, Правила безпечної праці, санітарно-гігієнічні вимоги під час виконання технологічних операцій	Обговорює і визначає спільно з учителем та іншими особами раціональне застосування цифрових пристроїв на різних етапах проєктно- технологічної діяльності. Визначає потреби та смаки споживачів обраного об'єкта проєктування, особливості його конструкції, функціональності, естетичності за допомогою проведення невеликих за обсягом і масштабом маркетингових досліджень. Здійснює пошук актуальної інформації про об'єкт проєктування і упорядковує її. Розробляє за допомогою вчителя чи інших осіб критерії, яким має відповідати об'єкт проєктування, та визначає його параметри. Здійснює пошук та обирає моделі-аналоги відповідно до запланованого об'єкта проєктування. Обговорює ідеї, конструктивно взаємодіє з іншими особами у процесі комбінування власної моделі на основі аналізу найкращих ознак моделей-аналогів. Застосовує методи проєктування відповідно до індивідуальних здібностей та власних інтересів з метою втілення творчих ідей в конструкції виробу. Продукує та відображає творчий задум у зручній формі. Оцінює власні результати художнього конструювання виробу. Планує послідовність дій для виготовлення моделі виробу, орієнтовні строки їх виконання, можливості використання цифрових засобів. Виконує технічний малюнок або ескіз деталей моделі виробу, зазначає інформацію, необхідну для його виготовлення. Добирає матеріали для виготовлення виробу та розраховує витрати на них. Визначає самостійно або за допомогою інших осіб послідовність технологічних операцій виготовлення спроектованого виробу. Добирає необхідні інструменти і пристосування відповідно до визначеної технологічної послідовності. Створює технологічну картку, застосовує [у разі потреби] цифрові пристрої та графічні редактори.

Використання фурнітури (гудзики, блискавки, кнопки, застібки, карабіни, заклепки тощо). Практичне застосування: упорядкування, безпечне використання, зберігання. Правила безпечної праці. Організація робочого місця, санітарно-гігієнічні вимоги під час виконання технологічних операцій		Готує потрібні інструменти і пристосування для роботи самостійно або за допомогою вчителя чи інших осіб. Працює самостійно чи спільно з іншими особами відповідно до наданої інструкції, за потреби розподіляючи частини роботи. Використовує інструменти та пристосування самостійно або за допомогою інших, дотримуючись правил безпечної праці та санітарних норм. Аргументовано добирає способи оброблення матеріалів відповідно до їх властивостей і характеристик. Виконує заплановані технологічні операції у визначеній послідовності, раціонально розподіляючи час. Оцінює ризики, пов'язані з виготовленням виробу, за потреби знаходить способи їх усунення самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб. Демонструє в роботі зосередженість, акуратність, обережність, відповідальність тощо. Контролює та оцінює процес і якість виготовлення виробу, у разі потреби виправляючи недоліки. Виявляє повагу до власних або чужих результатів проектно-технологічної діяльності. Виявляє недоліки і виправляє допущені помилки, аналізує їх та робить відповідні висновки. Спільно з учителем чи іншими особами визначає свій рівень навчальних досягнень. Обговорює перспективи подальшої проектно-технологічної діяльності, способи її вдосконалення. Планує подальшу проектно-технологічну діяльність на основі набутого досвіду для реалізації власних інтересів, здібностей, можливостей
--	--	--

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва

Об'єкт проектно-технологічної діяльності учнів: проєкт №3. Новорічна іграшка.

Основна технологія: технологія ажурного випилювання.

Додаткова технологія: технологія оздоблення

Об'єкт проектно-технологічної діяльності учнів: проєкт №4. Серветниця

Основна технологія: технологія ажурного випилювання.

Додаткова технологія: технологія оздоблення випилюванням.

Зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності	Очікувані результати навчання
Види декоративно-ужиткового мистецтва. Технології і техніки створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Короткі історичні відомості про техніки та технології декоративно-ужиткового мистецтва. Значення символів притаманних видам декоративно-ужиткового мистецтва.	Ознайомлення з видами декоративно-ужиткового мистецтва. Ознайомлення з технологіями і техніками створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Особливості певного виду декоративно-ужиткового мистецтва. Визначення завдань проєкту. Вибір проєктування. Вибір темипрактичного використання проєктованого виготовленого виробу. Пошук	Спираючись на власні знання, розпізнає матеріали та інструменти, які використовуються в основних видах декоративно-ужиткового мистецтва. Називає твори відомих українських майстрів декоративно-ужиткового мистецтва. Використовує кілька джерел інформації про традиції та сучасні тенденції в декоративно-ужитковому мистецтві, визначає її достовірність. Оцінює та обґрунтовує значення декоративно-

Традиції використання колірної гами під час виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Творчість народних майстрів України різних регіонів та майстрів інших народів, що проживають в Україні. Характерні ознаки технології виготовлення та оздоблення виробів, поширені в регіоні проживання. Методи проєктування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Графічне зображення (малюнок, схема, шаблон) для виготовлення виробів. Матеріали, інструменти та пристосування необхідні для виготовлення виробу відповідною технологією. Шляхи пошуку необхідних матеріалів. Орієнтовна вартість матеріалів та майбутнього виробу. Прийоми роботи з інструментами та пристосуваннями. Технологічний процес виготовлення виробу. Види оздоблення відповідно до технологій та технік. Правила безпечної праці при виконанні технологічних операцій. Організація робочого місця, санітарно-гігієнічні вимоги	зразків виробів декоративно-ужиткового мистецтва для проєкту. Створення банку ідей. Аналіз подібних виробів. Розробка графічного зображення (малюнків, шаблонів, ескізу) виробу. Визначення композиційного центру у майбутньому виробі. Застосування методів проєктування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Художнє конструювання форми та композиції оздоблення. Добір виду оздоблення виробу. Складання технологічної послідовності виготовлення та оздоблення виробу. Зміст роботи на кожному етапі проєктування. Добір та обґрунтування технологій для реалізації проєкту. Добір та обґрунтування використання конструкційних матеріалів. Добір матеріалів, інструментів та пристосувань необхідних для виготовлення виробу. Визначення необхідної кількості матеріалів для виготовлення виробу та орієнтовної вартості виробу. Виготовлення виробу з використанням відповідних технік та технологій. Виготовлення виробу з дотриманням народних традицій (форма, колірне рішення, символи). Виконання технологічних операцій з виготовлення виробу відповідно до складеної послідовності. Економне використання матеріалів під час виготовлення виробу. Виготовлення виробу. Виконання його оздоблення. Дотримання прийомів роботи з інструментами, пристосуваннями. Виконання остаточної обробки виробу. Контроль якості виробу. Догляд за виробами. Визначення можливості поповнення власного бюджету (бюджету сім'ї)	ужиткового мистецтва у власному житті на основі зібраної інформації. Вирізняє автентичні вироби декоративно-ужиткового мистецтва за характерними ознаками під час роботи над проєктом. Використовує опрацьовану культурологічну інформацію про технології декоративно-ужиткового мистецтва і техніки художнього оздоблення у проєктуванні виробів. Застосовує технології і техніки декоративно-ужиткового мистецтва у процесі виготовлення та відповідно оздоблення готових виробів, естетизації власного побуту тощо. Виявляє ініціативність і партнерську взаємодію у процесі спільної роботи із створення виробу техніками декоративно-ужиткового мистецтва.
---	--	--

Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу

Об'єкт проєктно-технологічної діяльності учнів: проєкт №5 Виріб до великодня.

Основна технологія: *технологія оздоблення виробів художнім випалюванням (пірографія)*

Додаткова технологія: технологія розфарбування.

Зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності	Очікувані результати навчання
Еволюція знарядь праці. Машина як вид техніки. Відомості про механічні способи з'єднання деталей із різних конструкційних матеріалів: зв'язуванням, зшиванням, склеюванням, на цвяхах, заклепках тощо. Особливості роботи з ручними інструментами (лобзик, ножиці по металу та для тканини тощо), електроінструментом та обладнанням (швейна машина, праска, дріль, свердильний верстат тощо). Види конструкційних матеріалів, які застосовуються для конструювання і виготовлення виробів та їх властивості: тканина, фанера, шпон, ДВП. Використання природних матеріалів з метою збереження навколишнього середовища. Поняття про припуски на обробку. Проектування виробів без запобігання шкоди навколишньому середовищу та створення нових речей із вживаного матеріалу. Рациональне використання матеріалів. Послідовність роботи над проектом. Графічне зображення майбутнього виробу. Розміри та вимірювання необхідні для виготовлення виробу. Технологічна послідовність виготовлення виробу. Послідовність побудови кресленика для виготовлення виробу. Види оздоблення виробів. Поняття про показники якості виробу: функціональні (можливість використання), естетичні, ергономічні (зручність привабливість). Вимоги до готового виробу. Послідовність кінцевої обробки виробу. Правила безпечної праці. Організація робочого місця. Санітарно-гігієнічні вимоги під час роботи над виготовленням проекту	Ознайомлення з видами та будовою техніки для виготовлення виробів та особливостями роботи. Вибір та обґрунтування теми проекту та практичного використання спроектованого та виготовленого виробу. Створення банку ідей. Аналіз подібних виробів. Складання плану роботи з виконання проекту. Зміст роботи на кожному етапі проектування. Складання технологічної послідовності виготовлення виробу. Побудова лекала, шаблону, кресленика. Розмічання деталей. Перенесення (розмічання) малюнка для оздоблення деталей виробу. Виготовлення виробу відповідно до обраної технології. Економне використання матеріалів для виготовлення виробу. Оздоблення виробу. Остаточна обробка виробу, її виконання. Контроль якості виробу. Розрахунок вартості витрачених матеріалів та виготовленого виробу. Презентація проектів. Організація робочого місця. Правила безпечної праці, санітарно-гігієнічні вимоги під час виконання технологічних операцій	Осмислено наводить приклади глобалізаційних процесів, які докорінно змінили світ у XXI столітті. Обговорює ймовірний розвиток технологій у різних сферах діяльності людини. Пояснює доцільність відмови людства від використання одноразових виробів із синтетичних та інших шкідливих матеріалів. Генерує ідеї, які можуть бути корисними для збереження навколишнього середовища і сталого [збалансованого] розвитку. Доводить переваги використання вторинних матеріальних ресурсів у реалізації нових проектів. Розпізнає основні види конструкційних матеріалів за їх властивостями [технологічними, механічними, фізичними, гігієнічними]. Із розумінням визначає цінність гігієнічних властивостей матеріалів натурального походження для здоров'я людини та покращення якості життя. Створює екологічні вироби з урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів. Розрізняє достовірну і недостовірну інформацію про матеріали і техніку, звертаючись до першоджерел. Аналізує інформацію про матеріали і техніку, використовує її для розв'язання практичних завдань у побуті. З розумінням читає та розшифровує маркування товарів, товарні та інші знаки, зокрема з використанням цифрових пристроїв. Аргументує вичерпність природних ресурсів. Висловлює судження стосовно наслідків власних дій для навколишнього середовища. Аргументовано і доцільно замінює природні матеріали вторинними матеріальними ресурсами. Дотримується правил сортування відходів під час роботи над проектом і в побуті. Пояснює перевірену інформацію про доцільність застосування різних матеріалів, їх повторне використання. Аналізує ефективність дібраних матеріалів для створення виробу і вказує на ризики їх використання. Розраховує потрібну кількість матеріалів для виготовлення спроектованого виробу. Використовує ощадно матеріали під час виготовлення виробу. Застосовує технології обробки вторинних матеріалів для створення нових виробів.

Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.**Об'єкт проектної діяльності. Проект №6. Догляд за житлом****Основна технологія. Технологія догляду за житлом****Додаткова технологія. Технологія використання засобів догляду.**

Зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності	Очікувані результати навчання
Пояснює перевірену інформацію про доцільність застосування різних матеріалів, їх повторне використання. Аналізує ефективність дібраних матеріалів для створення виробу і вказує на ризики їх використання. Розраховує потрібну кількість матеріалів для виготовлення спроектованого виробу. Використовує ощадно матеріали під час виготовлення виробу. Застосовує технології обробки вторинних матеріалів для створення нових виробів Інструменти, пристрої, матеріали, які використовуються під час вирощування та догляду за рослинами. Приготування їжі, як турбота про себе та своїх близьких. Поняття раціонального харчування. Калорійність страв та продуктів харчування. Культура споживання їжі. Переваги їжі домашнього приготування. Значення добору екологічно чистих та органічних продуктів для приготування їжі. Особливості національної кухні. Терміни придатності продуктів їх значення для харчування та здоров'я людини. Технологія приготування їжі, напоїв. Кулінарний інвентар, посуд та обладнання. Дотримання правил гігієни та безпеки праці. Поняття етикету та основні правила під час споживання їжі. Види побутових кухонних електроприладів. Правила безпечного користування електроприладами. Користування кухонними електроприладами з дотриманням правил безпеки. Торговельні мережі. Супермаркети. Термін придатності харчових продуктів. Інформація на упаковці. Небезпечні речовини в продуктах харчування. Типи волосся та способи догляду за ним. Парубоцькі та дівочі сучасні зачіски. Типи обличчя	Визначення власних та потреб оточуючих в благоустрої та організації побуту. Розробка простору приміщення різного призначення. Ознайомлення з плануванням простору та дизайну приміщення за допомогою програмного забезпечення. Добір квітів з урахуванням їх виду та призначення, клімату, пори року. Добір земляних сумішей відповідно до виду рослини. Вирощування та догляд за квітами. Визначення корисних страв для себе та оточуючих. Вибір та обґрунтування теми проєкту та практичного використання знань для приготування страви. Складання плану роботи з виконання проєкту. Створення власного рецепту. Обґрунтування використаних інгредієнтів. Добір та визначення необхідної кількості інгредієнтів, кухонного інвентарю та посуду. Організація робочого місця. Добір технології приготування страви; кухонного інвентаря, електроприладів, посуду та сервірування стола. Приготування та подавання страв (напоїв). Визначення якості готових страв. Розрахунок орієнтовної вартості приготовленої страви (напою). Дотримання правил етикету за столом. Презентація проєкту. Сервірування столу. Складання серветок. Способи догляду за волоссям. Добір зачісок відповідно до типу волосся та обличчя.	Визначає власні/чужі потреби в організації побуту. Аналізує власний досвід і можливості в побутовій діяльності. Планує трудові дії для виконання побутових завдань самостійно або у співпраці з іншими особами. Розрізняє та описує основні стилі в різних сферах життєдіяльності людини. Розрізняє корисні для здоров'я елементи життєвого простору, обґрунтовує раціональність їх використання. Оцінює споживацькі якості, естетичний вигляд і корисність для здоров'я обраного чи створеного виробу. Проводить проєктнотехнологічну діяльність стосовно розв'язання побутових проблем, самообслуговування. Облаштовує або вдосконалює власний життєвий простір з урахуванням власних потреб, потреб інших осіб. Усвідомлено формулює завдання у співпраці з іншими особами відповідно до власних потреб у побуті. Розрізняє види побутової техніки за функціональним призначенням відповідно до визначених завдань. Читає та пояснює своїми словами технічну інформацію, схеми, інші графічні зображення про побутову техніку в інструкціях із застосуванням інформаційних джерел і використанням цифрових пристроїв. Пропонує способи використання різних видів побутової техніки для вирішення побутових завдань. Пояснює загальні принципи роботи побутової техніки відповідно до її функцій та призначення. Дотримується встановлених вимог до техніки безпеки під час експлуатації технічних пристроїв у побутових умовах

Система оцінювання результатів навчання

Базується на положеннях наказу МОНУ № 1093 від 02.08.2024р."Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання." Відповідно до пункту 8 статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, з метою організації оцінювання результатів навчання учнів 5 - 9 класів закладів загальної середньої освіти, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є поточне, формувальне, підсумкове (за групами результатів навчання), та ДПА.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рівень	Бал	Загальна характеристика
Початковий	1	Учень /учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	Учень /учениця: відтворює незначну частину Інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; виконує прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими, комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
	3	Учень /учениця: відтворює частину Інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі. висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
Середній	4	Учень /учениця: відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії; виконує завдання /навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; використовує прості фрази / речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	Учень /учениця: —застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття / явища /навчальні дії;
		Учень /учениця: виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
	6	Учень /учениця:

		застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища/ навчальні дії, наводить прості приклади; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази і речення.
Достатній	7	Учень /учениця: знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; виконує репродуктивні й Частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання. долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставлені запитання.
	8	Учень /учениця: аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.
	9	Учень /учениця: аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих способів для її уявлення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання. ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.
Високий	10	Учень /учениця: — виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; - розвиває ідеї/думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
	11	Учень / учениця: узагальнює Інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.
	12	Учень /учениця: оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлену інформацію в різних ситуаціях; застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії,

	планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань; виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.
--	---

ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

	ГАЛУЗЕВІ КРИТЕРІЇ			
	Група результатів 1- Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності	Група результатів 2, Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва	Група результатів 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу	Група результатів 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб
1	Учень /учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб), прочитану, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком лише з допомогою вчителя	Учень /учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб) про види декоративно-ужиткового мистецтва; припускається суттєвих змістових і логічних помилок при відтворенні інформації; виконує частину простих завдань/ технологічних операцій за наданим зразком з допомогою вчителя; передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.	Учень /учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого і прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.	Учень /учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого/ прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; виконує частину простих завдань у побуті/ навчальній діяльності за наданим зразком з допомогою вчителя; передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
2	Учень /учениця: відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел у проєктуванні; виконує прості завдання/ навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази	Учень /учениця: відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/ прочитаному частковій відповіді на прості запитання про декоративно-ужиткове мистецтво; припускається змістових і логічних помилок; виконує прості завдання/ навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими. комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.	Учень /учениця: відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/ прочитаному частковій відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; виконує прості завдання/ навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими, комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.	Учень /учениця: відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/ прочитаному частковій відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; виконує прості завдання/ навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими, комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
3	Учень /учениця: відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел у проєктуванні; виконує завдання і навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя;	Учень /учениця: відтворює/ вказує значення декоративно-ужиткового мистецтва в житті людини, народу на основі прочитаної інформації, яка підготовлена вчителем; знаходить у почутому/ прочитаному частковій відповіді на запитання; припускається незначних	Учень /учениця: відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/ прочитаному частковій відповіді на запитання; називає матеріали/ продукти, які не шкодять власному здоров'ю та здоров'ю інших осіб; перелічує вторинні,	Учень /учениця: відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому /прочитаному частковій відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; виконує трудові дії та операції для виконання побутових завдань за планом наданим

	долучається до роботи в групі, висловлює свої думки простими фразами/ реченнями	змістових і логічних помилок; відтворює технологічні операції відповідно до створення виробу у етно стилі за зразком наданим учителем та під його керівництвом; долучається до роботи в групі, висловлює свої думки простими фразами/ реченнями.	екологічні матеріальні ресурси/ екологічні матеріали і побутові продукти, які можна застосувати у реалізації нових проєктів; припускається незначних змістових і логічних помилок; виконує завдання / навчальні дії/ використовує безпечні матеріали у роботі над Проєктом за зразком наданим учителем; долучається до роботи в групі. висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотній зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.	учителем; долучається до роботи в групі. висловлює свої думки простими фразами/ реченнями щодо власних/ чужих потреб у організації побуту; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
4	Учень /учениця: відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел у проєктуванні; виконує типові завдання /навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; частково виконує обов'язки, розподілені в групі; може переказати своїми словами навчальні завдання у межах проєкту	Учень / учениця: висловлює свої думки, описує значення декоративно-ужиткового мистецтва на основі запропонованих вчителем джерел інформації; розуміє окремі поняття/ терміни/ навчальні дії; виконує завдання/ технологічні операції за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; використовує прості фрази/ речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах проєкту.	Учень /учениця: відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки на основі отриманої інформації про використання вторинних матеріальних ресурсів у реалізації нових проєктів; розуміє окремі поняття/ терміни/ навчальні дії; виконує завдання/ навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; використовує прості фрази/ речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у проєкті.	Учень /учениця: розрізняє і переказує власними словами інформацію отриману із запропонованих джерел, яка може бути корисною у практичній роботі/ завдання^ проєкту; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; виконує завдання/ навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; використовує прості фрази/ речення; сприяє спілкуванню.
5	Учень /учениця: застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел та може наводити прості приклади у проєкті; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом проєктно-технологічної діяльності під керівництвом учителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; підтримує спілкування в межах проєкту та презентує результати у зручний спосіб	Учень /учениця: застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань у проєкті; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, використовує технології декоративно-ужиткового мистецтва за потреби звертаючись по допомогу; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; підтримує спілкування в межах проєкту, використовуючи прості фрази/ речення.	Учень /учениця: застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/ прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити з допомогою вчителя, які матеріали потенційно шкідливі для навколишнього середовища і матеріали, які не загрожують іншим; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання	Учень /учениця: застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань; знаходить у почутому/ прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття/ явища /навчальні дії; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; підтримує спілкування у проєкті та може надати пояснення у його межах.

			в групі відповідно до своєї ролі; підтримує спілкування у проєкті, використовує прості фрази / речення.	
6	Учень /учениця: застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел для виконання навчальних завдань, реалізації проєкту, наводить приклади; виконує за готовим планом технологічні операції виготовлення виробу та/ або видів оздоблення під керівництвом учителя; виконує спільне завдання; в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; спілкується у межах проєкту та презентує результати у зручний спосіб.	Учень /учениця: застосовує культурологічну інформацію, на основі запропонованих вчителем джерел інформації для виконання навчальних завдань у проєкті; визначає ознаки/ описує значення декоративно-ужиткового мистецтва; виконує навчальні дії/ використовує технології декоративно-ужиткового мистецтва у створенні предметного середовища в єності; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; спілкується у межах проєкту, використовує прості фрази / речення.	Учень /учениця: застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює доцільність застосування різних матеріалів, їх повторне використання, наводить прості приклади; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; застосовує з допомогою вчителя технології обробки вторинних матеріалів; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; спілкується у проєкті, використовує прості фрази/ речення.	Учень /учениця: застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання завдань стосовно організації побуту, облаштування життєвого простору, формування власного стилю тощо; розуміє і пояснює основні поняття/ явища/ навчальні дії, наводить прості приклади; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; спілкується у межах проєкту, використовуючи прості фрази/ речення.
7	Учень /учениця: знаходить у запропонованих джерелах актуальну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій реалізації проєкту; виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за алгоритмом проєктно-технологічної ДІЯЛЬНОСТІ самостійно або в співпраці з іншими; долучається до спілкування та визначає навчальні завдання у проєкті через поставленні запитання.	Учень /учениця: знаходить у запропонованих джерелах потрібну культурологічну інформацію для виконання навчальних завдань у проєкті; відповідає на окремі запитання, наводить окремі аргументи й приклади про ознаки різних видів декоративно-ужиткового мистецтва, його традиції та сучасні тенденції; виконує репродуктивні й частково- пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає етностиль у різних видах дизайну; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання у проєкті, долучається до спілкування у межах запропонованої теми та визначає завдання через поставленні запитання у проєкті.	Учень /учениця: знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання завдань у проєкті про вторинні матеріальні ресурси та їх повторне використання; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; виконує репродуктивні й частково- пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання у проєкті. долучається до спілкування у проєкті та визначає завдання через поставленні запитання.	Учень /учениця: знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання практичної роботи/ завдань проєкту; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання, долучається до спілкування у проєкті та визначає завдання через поставленні запитання.
8	Учень /учениця: аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, виокремлює актуальну для	■ Учень /учениця: вивчає історію розвитку традиційних ремесел і декоративно-ужиткового мистецтва на	Учень /учениця: аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за	Учень /учениця: знаходить та відбирає актуальну Інформацію для проєкту чи визначеного практичного завдання; аналізує

	реалізації проекту; наводить певні аргументи, доповнює думку/ ВІДПОВІДІ Інших; виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, заплановані операції у визначеній послідовності, застосовує необхідні матеріали, інструменти і пристосування, демонструє в роботі зосередженість, акуратність, обережність, відповідальність тощо; з опосередкованою допомогою вчителя виконує навчальні	основі отриманих із обраних джерел; зіставляє, порівнює та групує варіанти [версії] стилізації виробу, методи проектування тощо; відповідає на запитання; перетворює один вид інформації в Інший; виконує окремі творчі навчальні дії у проєкті, активно співпрацюючи з іншими; визначає свої завдання в груповій роботі; запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення у проєкті.	заданою ознакою; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників про зниження екологічних ризиків для здоров'я людини та навколишнього середовища; виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії у проєкті, розв'язує проблемні ситуації Із опосередкованою допомогою вчителя 3 доцільним використанням екологічних матеріалів і побутових продуктів у життєвих ситуаціях відомими способами; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні	власний досвід і можливості в побутовій ДІЯЛЬНОСТІ, наводить певні аргументи, доповнює думку/ відповіді однокласників; виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення у проєкті.
	завдання, активно співпрацює з іншими, визначає свої завдання в груповій роботі; формулює питання та пріоритети для обговорення та представляє результати власної/ спільної проєктно-технологічної діяльності.		завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення у проєкті.	
9	Учень /учениця: аналізує інформацію, отриману з різних джерел, визначає особистісно й соціально важливі потреби, завдання проєкту, наводить аргументи та доречні приклади самостійно/ у співпраці з іншими; виконує пошукові (дослідницькі), творчі завдання засвоєними раніше способами самостійно або пропонує нові способи із опосередкованою допомогою вчителя; планує подальшу проєктно-технологічну діяльність на основі набутого досвіду для реалізації власних інтересів, здібностей, можливостей; ініціює спілкування та обмінюється інформацією; обговорює ідеї, конструктивно	Учень /учениця: аналізує інформацію, отриману з різних джерел; ідентифікує та порівнює ознаки різних видів декоративно-ужиткового мистецтва за етнографічними регіонами України, наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; відбирає ідеї, творчо застосовує технології і техніки декоративно-ужиткового мистецтва при створенні/ оздобленні виробу, у власній діяльності/ естетизації власного побуту; використовує цифрові пристрої для рекламування і реалізації створених виробів в етностилі; активно співпрацює з іншими; ініціює спілкування та обмінюється інформацією у проєкті.	Учень /учениця: аналізує інформацію, отриману з різних джерел; наводить аргументи, доречні приклади доцільності обраних матеріалів, вторинних матеріальних ресурсів, раціональності та переваги їх використання у реалізації нових проєктів; добирає прийнятний із запропонованих способів для її унаочнення й візуалізації; виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; використовує ощадно матеріали під час виготовлення виробу/продукту; проєктує власний життєвий простір 3 ДОЦІЛЬНИМ використанням екологічних матеріалів і побутових продуктів; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання, ініціює спілкування та обмінюється інформацією у проєкті.	Учень /учениця: аналізує інформацію, отриману з різних джерел; складає та з розумінням пояснює складений план, як власну діяльність у проєкті/ побуті/ школі, самостійно, у співпраці з іншими; добирає прийнятний із запропонованих способів для її унаочнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання з опосередкованою допомогою вчителя; здійснює безпечне самообслуговування у побуті; застосовує побутову техніку для догляду за Предметами побуту, одягом, взуттям тощо; облаштовує власний чи спільний життєвий простір у побуті [інтер'єр, одяг, естетика харчування тощо] та презентує й аргументує власні ідеї щодо його покращення; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання, ініціює спілкування та обмінюється інформацією у проєкті.

	взаємодіє з іншими особами.			
10	Учень /учениця: здійснює пошук актуальної інформації, упорядковує її та презентує; застосовує здобуті знання й практичні вміння, методи проектування, здійснює різні ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ відповідно до	Учень /учениця: виокремлює істотну й потрібну інформацію, формує власні судження на основі культурологічної інформації з різних самостійно вибраних джерел; характеризує, визначає і класифікує за суттєвими/ спільними ознаками	Учень /учениця: виокремлює істотну й потрібну інформацію, Отриману із різних самостійно вибраних джерел; з розумінням пояснює сталий розвиток як один Із способів збереження навколишнього середовища та генерує	Учень /учениця: оперує інформацією отриманою із різних самостійно вибраних джерел та пропонує ідеї для організації або створення власного чи спільного побуту, речей, життєвого простору відповідно до вимог дизайну; аналізує власний досвід і можливості для складання плану побутової діяльності,
	індивідуальних здібностей і власних інтересів з метою втілення творчих Ідей у плануванні та реалізації проекту; розвиває ідеї/ думки, презентує та обговорює результати власної чи спільної проектно-технологічної діяльності.	інформацію про декоративно- ужиткове мистецтво; доцільно застосовує здобуті знання й практичні вміння з використанням традицій та сучасних тенденцій в декоративно- ужитковому мистецтві самостійно, у парі або групі; розвиває ідеї/ думки учасників спілкування у проекті та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.	Ідеї, які можуть бути корисними для цього; застосовує здобуті знання й практичні вміння у проекті; аналізує ефективність дібраних матеріалів для створення виробу/продукту І вказує на ризики їх використання; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; розвиває ідеї/думки учасників спілкування у проекті та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.	висловлює судження та обґрунтовує його реалізацію самостійно або у співпраці з іншими особами; здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; розвиває ідеї/думки учасників спілкування у проекті та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
11	Учень /учениця: узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; застосовує методи проектування відповідно до індивідуальних здібностей та власних інтересів з метою втілення творчих ідей в конструкції виробу; застосовує цифрові Пристрої та інформаційне середовище для презентації результатів проектування; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; пояснює та/ або формулює висновки результатів проектно-	Учень /учениця: знаходить та узагальнює інформацію про декоративно- ужиткове мистецтво, отриману з різних джерел, аналізує та оцінює її за визначеними критеріями; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; застосовує здобуті знання й практичні вміння в реалізації власних проектів, виконанні технік і технологій декоративно- ужиткового мистецтва, пропонує варіанти способів їх застосування у виготовленні/ стилізації виробу; аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у проекті; обирає оптимальний спосіб взаємодії з Іншими для вирішення спільних навчальних завдань.	Учень /учениця: проводить самостійну пошукову роботу з дослідження проблем утилізації відходів і повторного використання матеріальних ресурсів, зокрема через виконання ЗТЕМ-проектів; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; раціонально замінює матеріали, обґрунтовано змінює конструкцію виробу відповідно до розрахованих витрат; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у проекті; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.	Учень /учениця: знаходить та узагальнює інформацію для власного проекту у побуті у різних джерелах та групує її за відповідними ознаками для різних етапів роботи/ складеного плану/ визначених етапів проекту; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; застосовує здобуті знання й практичні вміння в побутовій діяльності; удосконалює власний чи спільний життєвий простір у побуті на основі вимог дизайну і власних потреб, інтересів, можливостей; презентує результати проекту через різні комунікаційні канали, засоби презентації з використанням цифрових пристроїв; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у проекті; обирає оптимальний спосіб взаємодії з Іншими для вирішення спільних навчальних завдань.

	технологічної діяльності; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних завдань у проекті.			
12	Учень / учениця: оцінює отриману з різних джерел інформацію, порівнює та зіставляє її; генерує суб'єктивні нові ідеї, спираючись на власні знання та судження, пропонує покращення ідеї/ теми проекту; застосовує здобуті знання й практичні вміння, аргументує мету проекту та планує проектно-техно логічну діяльність, усвідомлює та описує ймовірні труднощі і ризики у процесі реалізації задуму в готовий продукт/ послугу; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; розробляє критерії, яким має відповідати об'єкт проектування та визначає його параметри; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення запланованих результатів у виконанні проекту; виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за	Учень / учениця: оцінює інформацію, отриману з різних джерел, науково інтерпретуючи її; використовує усвідомлено інформацію доцільно застосовуючи її у реалізації власних проектів; застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки, здійснює різні види проектно-технологічної діяльності самостійно, у парі або Групі; виявляє підприємливість через вивчення попиту споживачів, ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання творчих завдань; ідентифікує себе носієм культури свого народу, усвідомлює свою приналежність до українського народу через дослідження і вивчення його трудових традицій, народних звичаїв та іншої культурологічної інформації; демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.	Учень / учениця: оцінює отриману з різних джерел інформацію, логічно обґрунтовує роль науки, технологій для сталого [збалансованого] розвитку, взаємозв'язок розвитку науки, техніки, технологій і збереження природи; прогнозує екологічні ризики, ризики інноваційних технологій для здоров'я людини і навколишнього середовища; застосовує здобуті знання й практичні вміння у виконанні інноваційних проектів/ ЗТЕМ-проектів, які передбачають дослідження, пов'язані з використанням вторинних ресурсів, побутових відходів; обговорює і прогнозує екологічні ризики, ризики інноваційних технологій для здоров'я людини і навколишнього середовища; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або ірупі; шинує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких/ творчих завдань; висловлює судження стосовно наслідків власних дій для навколишнього середовища, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за	чень / учениця: оцінює інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; аргументує використання техніки у побуті/ проекті; застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки неправильного використання технічного обладнання; удосконалює технічні пристрої або інші предмети побуту; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань; виступає посередником у спілкуванні у проекті, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

Список використаних джерел:

1. Закон України про освіту [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України про середню освіту [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14#Text>
3. Державний стандарт початкової освіти [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#n12>
4. Державний стандарт базової середньої освіти [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>
5. Нова українська школа [Електронний ресурс]. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
6. Навчальна програма з трудового навчання для 5-9 класів [Електронний ресурс]. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/2-trudove-navchannya-5-9.doc>
7. Матеріали сайту: <https://tedcenter.fi/expertise-areas/finnish-education/>
8. Наказ МОНУ № 1093 від 02.08.2024р. "Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання."

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН З ТЕХНОЛОГІЙ. ХЛОПЦІ 5 КЛАС.

1 семестр 2024-2025

№ з/П	Тема уроку та її зміст	Кількість годин	Дата	Приміт ка
Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності				
Об'єкт проєктної діяльності № 1 Тенісна ракетка. Основна технологія: технологія обробки деревинних матеріалів (ДВП, фанера) Додаткова технологія : технологія оздоблення.		6		
Ключові компетентності: Спілкування державною мовою. Спілкування іноземними мовами. Математична компетентність. Основні компетентності у природничих науках і технологіях. Інформаційно-цифрова компетентність. Уміння вчитися впродовж життя. Ініціативність і підприємливість. Соціальна та громадянська компетентності. Обізнаність і самовираження у сфері культури. Екологічна грамотність і здорове життя.				
1	Ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку майстерні. Первинний інструктаж. Вибір об'єкта проєктування.			
2	Фанера як конструкційний матеріал. Добір та підготовка фанери для виготовлення виробу. Ручний лобзик.			
3	Пристосування для випилювання. Підготовка лобзика до роботи. Прийоми безпечної роботи лобзиком. Розмічання способом копіювання. Виконання тренувальних вправ			
4	Технологічний процес випилювання виробу ручним лобзиком			
5	Технологія шліфування та обпилювання крайок виробу з фанери			
6	Технологія оздоблення виробу з фанери. Захист проєкту			
Об'єкт проєктної діяльності № 2 Статична іграшка. Основна технологія: технологія обробки деревинних матеріалів (ДВП, фанера) Додаткова технологія : технологія оздоблення.		4		
Ключові компетентності: Спілкування державною мовою. Спілкування іноземними мовами. Математична компетентність. Основні компетентності у природничих науках і технологіях. Інформаційно-цифрова компетентність. Уміння вчитися впродовж життя. Ініціативність і підприємливість. Соціальна та громадянська компетентності. Обізнаність і самовираження у сфері культури. Екологічна грамотність і здорове життя.				
7	Вибір об'єкта проєктування. Послідовність виготовлення виробу. Поняття про метод фантазування.			
8	Визначення необхідної кількості матеріалу. Економне розмічання деталей на фанері. Добір інструментів та пристосувань.			
9	Технологічний процес виготовлення виробу			

10	Технологія оздоблення виробу з фанери. Захист проекту			
Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва				
Об'єкт проектної діяльності № 3 Новорічна іграшка		5		
Основна технологія: технологія ажурного випилювання				
Додаткова технологія: технологія оздоблення випалюванням				
Ключові компетентності: Спілкування державною мовою. Спілкування іноземними мовами. Математична компетентність. Основні компетентності у природничих науках і технологіях. Інформаційно-цифрова компетентність. Уміння вчитися впродовж життя. Ініціативність і підприємливість. Соціальна та громадянська компетентності. Обізнаність і самовираження у сфері культури. Екологічна грамотність і здорове життя.				
11	Вибір об'єкту проектування. Послідовність виготовлення виробу. Виконання малюнка деталей. Визначення необхідної кількості матеріалу для виробу. З'єднання деталей. Способи розмічання на фанері			
12	Добір інструментів та пристосувань. Особливості випилювання отворів та кутів. Виготовлення деталей виробу з ажурним випилюванням			
13	Технологічний процес контурного й ажурного випилювання деталей			
14	Технологічний процес контурного й ажурного випилювання деталей. Складання деталей у виріб			
15	Технологія оздоблення виробу з фанери. Захист проекту			